

Det kongelige forsvarsdepartement
Deres ref.: 2016/2773-5/FD II 4/SIH

Via departementets høringsportal
siri-horgen.hinze@fd.dep.no

12. februar 2019

Høring – Forslag til ny lov om Etterretningstjenesten

Det vises til invitasjonen til alle om å kunne avgi høringsuttalelse.

Runbox Solutions AS (Runbox) er et heleiet norsk selskap som tilbyr eposttjenester til norske og internasjonale brukere. Selskapet har kunder i ca. 170 ulike land, hvorav under 5 % er norske.

Vi vil understreke at vi i høringsuttalelsen kun vil omtale hvordan vi fra vårt ståsted som epost-tilbyder i et internasjonalt marked ser på forslaget om *tilrettelagt innsamling av grenseoverskridende elektronisk kommunikasjon*. Når det gjelder forholdet til temaer som f.eks. nedkjølingseffekt og formålsglidning, samt forholdet til EMK og Grunnlovens § 102, henviser vi til andre høringsuttalelser f.eks. fra Datatilsynet og Dataforeningen.

Tilrettelagt innsamling

Vårt lands tradisjon med et sterkt personvern og et godt lovverk for beskyttelse av persondata, er et sterkt argument for vår virksomhet internasjonalt. Dersom forslaget om ny E-lov slik det foreligger blir en realitet, vil det bety en svekkelse av Norges renommé, og således en svekkelse for alle selskaper som tilbyr personlig rettede internettbaserte tjenester i et internasjonalt marked. Vi viser til Abelia's høringsuttalelse seksjon 2.0:

Norske og utenlandske bedrifter er avhengige av å kunne svare for deres omgang med forbrukernes data og egen opptreden i samfunnet. Internasjonal tillit til norske selskap er også avhengig av norsk regelverk om tilgang til data som disse forvalter.

For vide, eller uklare, plikter knyttet til informasjonsutveksling med nasjonale etterretnings-tjenester kunne føre til direkte negative konsekvenser for privat næringsliv i Norge, men også for deres muligheter til eksport av teknologi og tjenester. Kundene forventer at deres data forvaltes trygt, ansvarlig og ikke deles med andre. I de tilfeller hvor det deles med yndigheter, må dette være underlagt strenge, transparente og forutsigbare vilkår.

Forslaget slik det foreligger innebærer en tilretteleggingsplikt som vil kunne ramme tilbydere av eposttjenester. Det bør være en begrensning i denne plikten slik at den «...kun innbefatter tilbydere av fysisk infrastruktur for grenseoverskridende kommunikasjon». Abelia uttaler videre:

I praksis ser vi få begrensninger i utstrekning med foreslått formulering, og vil sterkt anbefale en omformulering med tydelige begrensninger her.

Personvern

Vi støtter synet om at forslaget om opprettelsen av tilrettelagt innhenting av grenseoverskridende elektronisk kommunikasjon inneholder ubesvarte spørsmål, knyttet til personvern, kostnader og andre utfordringer for tilbydere av elektroniske tjenester.

Forslaget innebærer en sterk inngripen i personvernet, og det er viktig at det ikke kan oppstå tvil om at persondata er rettslig beskyttet og at det eksisterer prosessregler som ivaretar denne beskyttelsen på en god måte.

Runbox legger umåtelig stor vekt på å ivareta og sikre personvernet for brukere av våre tjenester, og respekten for retten til privatliv, ønsket om beskyttelse av mellommenneskelig kommunikasjon, ytringsfrihet og respekt for menneskerettigheter er en viktig del av våre verdier – verdier som våre brukere har vist å verdsette.

Innsamling og kryptering

En stadig økende del av datatrafikk benytter TLS kryptering mellom noder, noe som krever metoder for å dekryptere data dersom det skal være meningsfylt for Etterretningstjenesten. Det vil således være en stadig krympende datamengde som er i klar tekst som kan analyseres.

For en avansert angriper det være enkelt å skjule sin trafikk ved å bruke noder i Norge og sette opp en tunnel eller ved å bruke Tor eller infiserte noder til å distribuere sin egen trafikk.

Forslaget om å bygge inn «bakdører» inn i software vil medføre økt bruk av ende-til-ende kryptering basert på en modell der man ikke har mulighet til å legge inn bakdører.

Samlingen av disse dataene og mulige «bakdører» til kryptering vil gjøre disse dataene til viktig mål for utenlandske etterretningstjenester.

Avslutning

Gjennom GDPR/den nye personopplysningsloven har vårt land fått et sterkt lovverk for beskyttelse av datasubjekters «*grunnleggende rettigheter og friheter, særlig retten til vern av personopplysninger.*»¹

Det er å beklage at forslaget til lov om Etterretningstjenesten i betydelig grad svekker beskyttelsen som GDPR er ment å gi.

Med vennlig hilsen,

For styret i Runbox Solutions AS

Dag Asheim
Styreleder

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten håndskrevet signatur.

¹ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/679 av 27. april 2016 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger samt om oppheving av direktiv 95/46/EF (generell personvernforordning).